

Inventarisatie Waterwingebied Halsteren



planten, mossen en paddestoelen in 2004

Inventarisatie waterwingebied van Evides waterbedrijf, Halsteren paddestoelen, mossen en planten, 2004

KNNV- Roosendaal

Paddestoelenwerkgroep

Mossenwerkgroep

Plantenwerkgroep

Afbeelding voorblad: moerashertshooi

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inleiding.....	5
Resultaten	
Paddestoelen.....	8
Mossen.....	10
Planten.....	11
Bespreking resultaten.....	17

Voorwoord

De KNNV in Roosendaal heeft een groot aantal vrijwilligers, die in verschillende werkgroepen erop uit trekken om de natuur te bestuderen. Elke keer weer wordt er geïnventariseerd met veel enthousiasme en veel plezier. Ook worden we elke keer weer verrast door iets wat nieuw, onverwacht of speciaal is. Zo ook bij de inventarisatie van de Evides gebieden, behorende bij het pompstation in Halsteren. Het gebied bleek weer net iets anders in elkaar te zitten dan we verwacht hadden.

De mensen die bij deze inventarisaties hebben meegewerkt zijn de volgende:

Hans Backx
Fiona Franken
Adrie Gladdines
Fred de Grunt
Nel de Grunt
Kees Hendrikse
Lia Kerstens
Kees van Oers
Jeff Samuels
Jeanette Sluis
Joke Stoop-Kalis
Petra van der Wiel
Leo van Zitteren

Iedereen bedankt voor jullie inzet en enthousiasme.

Inleiding

In 2003 ontving KNNV-Roosendaal het verzoek van Evides waterbedrijf – voorheen Delta nutsbedrijven – het verzoek om de waterwingebieden te inventariseren op het voorkomen van soortgroepen als planten, paddestoelen en mossen. De verschillende gebieden zijn te groot en liggen te ver uiteen om in een jaar tijd te inventariseren. Het gaat om de waterwingebieden in Halsteren, Huijbergen en Ossendrecht.

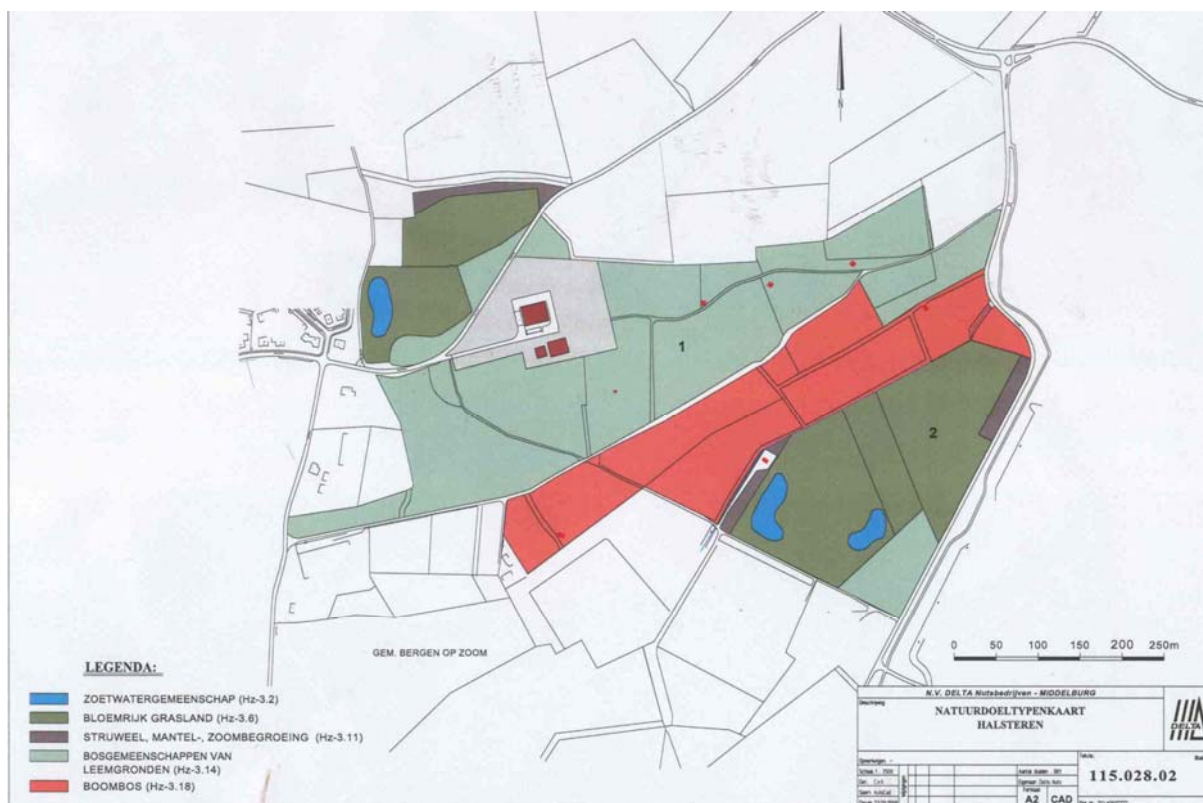
Voor 2004 is besloten om het waterwingebied bij Halsteren te inventariseren op planten, paddestoelen en mossen, door de betreffende werkgroepen van de KNNV-Roosendaal.

Het waterwingebied dat we dit jaar onderzocht hebben, ligt ten oosten van Halsteren, ongeveer gelegen tussen de dorpskern en het fort de Roovere. Het gebied kent vrij veel reliëfverschillen. De bossen liggen op 4.5 tot 5 m boven NAP, terwijl de oostelijk gelegen weilanden op 2 m NAP liggen. De bodem bestaat voor het grootste deel uit (lemig) zand, en in de lager gelegen delen van het terrein treden wat kwelverschijnselen aan de oppervlakte, die aangeven dat hier grondwater uit de bodem komt.



Figuur 1. Kaart Evides waterwingebied in Halsteren en omgeving

Zoals alle natuurgebieden in Nederland is ook aan de bossen en graslanden van het waterwingebied Halsteren een natuurdoeltype toegekend. Deze natuurdoeltypen staan vermeld in onderstaande kaartje. Dit natuurdoeltype dient ertoe om een in het natuurbeleid nagestreefd type ecosysteem dat een bepaalde biodiversiteit en een bepaalde mate van natuurlijkheid als kwaliteitskenmerken heeft (Definitie volgens Handboek Natuurdoeltypen, tweede geheel herziene editie van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij).



Figuur 2. Natuurdoeltypen waterwingebied Halsteren.

De planteninventarisatie is verricht per natuurdoeltype, wat inhoudt dat er voor elk natuurdoeltype dat vermeldt staat een aparte lijst is gemaakt voor het betreffende type. De inventarisatie van zowel e mossen en de paddestoelen is per kilometerhok gedaan.

Bij de bespreking van de resultaten zal worden getracht om voor elk natuurdoeltype weer te geven in hoeverre het natuurdoeltype volgens onze gegevens en onze mening al is bereikt. Tevens zullen we ook waar mogelijk en zinnig een aantal aanbevelingen doen om het betreffende natuurdoeltype te bereiken.

Hierbij zullen we voor de natuurdoeltypen een conversietabel gebruiken. De natuurdoeltypen op de kaart komen uit 1995, er is in 2001 een nieuwe indeling in natuurdoeltypen gemaakt. Per natuurdoeltype uit 1995 is vaak meer dan een natuurdoeltype uit 2001 opgegeven. Een aantal daarvan is totaal niet toepasbaar voor het gebied, en zullen daarom niet meegenomen worden in de bespreking van de resultaten. Het meest waarschijnlijke type waarin het natuurdoeltype uit 1995 zal worden vertaald wordt vetgedrukt aangegeven.

Natuurdoeltypen 1995	Natuurdoeltypen 2001
Hz-3.2 Zoetwatergemeenschap	3.14 Gebufferde poel en wiel a. Gebufferde poel b. wiel c. Bospoel 3.15 Gebufferde sloot 3.19 Kanaal en vaart 3.21 Zwakgebufferde sloot
Hz 3-6 Bloemrijk grasland	3.38 Bloemrijk grasland van zand- en veengebied a. Glanshaverhooiland van het zand- en veengebied

	b. Kamgrasweide van het zand- en veengebied c. c. bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied
Hz 3.11 Struweel, mantel- en zoombegroeiing	3.52 Zoom, mantel en droog struweel van hogere gronden a. Zoom en droge ruigte van de hogere gronden b. Braam- en doornstruwelen van de hogere gronden c. Jeneverbesstruweel van de hogere gronden 3.55 Wilgenstruweel
HZ 3.14 Bosgemeenschappen van leemgronden	3.65 Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden 3.66 bos van voedselrijke, vochtige gronden 3.69 Eiken-Haagbeukenbos van zandgronden
Hz 3.18 Boombos	3.65 Eiken en beukenbos van lemige zandgronden 4(3.65) Afgeleide van eiken en beukenbos van lemige zandgronden.

Om een natuurdoeltype te kunnen bereiken, moet aan een groot aantal criteria worden voldaan. Dit zijn criteria die een bepaald milieutype aangeven, pH, voedingsstoffen in de bodem, etcetera, maar ook het aanwezig zijn van doelsoorten. Deze doelsoorten zijn onder te verdelen in soortsgroepen: zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten (libellen, zweefvliegen, vlinders etc.), ongewervelden zoals bloedzuigers, paddestoelen, mossen en vaatplanten. Niet al deze soortsgroepen zijn in deze inventarisatie onderzocht. In de bespreking van de resultaten zal worden aangegeven of het natuurdoeltype is gehaald op basis van de aanwezige plantensoorten, of het aanwezig zijn van een bepaald vegetatietype (combinatie van een groot aantal plantensoorten, die kenmerkend zijn voor een bepaald milieutype).

Paddestoelen

In het waterwingebied van Halsteren zijn op drie verschillende bezoeken inventarisaties verricht naar het voorkomen van paddestoelen. Er zijn in totaal 83 verschillende soorten paddestoelen gevonden, waaronder drie rode lijst soorten, te weten de Oorlepelzwam, de Bruine suikerzwam en de Kruidige melkzwam.

Hieronder volgt de tabel met de totale lijst aangetroffen paddestoelen.

	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Rode Lijst categorie
1.	<i>Agocybe praecox</i>	Vroege leemhoed	
2.	<i>Amanita citrina</i>	Gele knolamaniet	
3.	<i>Amanita muscaria</i>	Vliegenzwam	
4.	<i>Amanita rubescens</i>	Parelamaniet	
5.	<i>Armillaria ostoyae</i>	Gewone honingzwam	
6.	<i>Ascocorine sarcoides</i>	Paarse knoopzwam	
7.	<i>Auriscalpium vulgare</i>	Oorlepelzwam	Kwetsbaar
8.	<i>Bolbitius vitellinus</i>	Dooiergele mestzwam	
9.	<i>Boletus badinus</i>	Kastanje boleet	
10.	<i>Calocera cornea</i>	Geel hoorntje	
11.	<i>Calocybe gambosum</i>	Voorjaarspronkridder	
12.	<i>Cibora batschiana</i>	Eikelbekertje	
13.	<i>Clitocybe nebularis</i>	Nevelzwam	
14.	<i>Clitocybe rivulosa</i>	Giftige weidetrechtterzwam	
15.	<i>Collybia butyracea</i> var. <i>Asema</i>	Gewone botercollybia	
16.	<i>Collybia cookii</i>	Okerknol collybia	
17.	<i>Collybia dryophila</i>	Eikeblad collybia	
18.	<i>Collybia maculata</i>	Roestvlekkenzwam	
19.	<i>Conocybe rickenii</i>	Paarshartrechttertje	
20.	<i>Coprinus comatus</i>	Geschubde inktzwam	
21.	<i>Cortinarius anomalus</i>	Vaaggegordelde gordijnzwam	
22.	<i>Cortinarius flexipes</i>	Sombere siersteel gordijnzwam	
22.	<i>Crepidotus variabilis</i>	Wit oorzwammetje	
23.	<i>Cudoniella aciculris</i>	Houtknoopje	
24.	<i>Dacrymyces stillatus</i>	Oranje druppelzwam	
25.	<i>Diatrype stigma</i>	Korstvormig schorsschijfje	
26.	<i>Enteloma rhodopolium</i> f. <i>nidosum</i>	Grauwe bossatijnzwam	
27.	<i>Exidia saccharina</i>	Bruine suikerzwam	Gevoelig
28.	<i>Ganoderma lipsiense</i>	Platte tonderzwam	
29.	<i>Gymnopilus sapineus</i>	Dennenvlamhoed	
30.	<i>Hebeloma crustuliniforme</i>	Radijsvaalhoed	
31.	<i>Heterobasidion annosum</i>	Dennemoorder	
32.	<i>Hirneola auricula judae</i>	Echt judasoor	
33.	<i>Hyphodontia quercina</i>	Eiketandjeszwam	
34.	<i>Laccaria amethystina</i>	Amethistzwam	
35.	<i>Laccaria laccata</i>	Fopzwam	
36.	<i>Lachnum apalum</i>	Pitrusfranjekelkje	
37.	<i>Lactarius camphoratus</i>	Kruidige melkzwam	Kwetsbaar
38.	<i>Lactarius theiogalus</i>	Rimpelende melkzwam	
39.	<i>Lepiota castanea</i>	Kastanje parasolzwam	
40.	<i>Lepista flaccida</i>	Roodebruine schijnridder	
41.	<i>Lepista nuda</i>	Paarse schijnridder	
42.	<i>Lycoperdon perlatum</i>	Parelstuifzwam	
43.	<i>Marasmius androsaceus</i>	Paardehaartaailing	
44.	<i>Merulius tremollosus</i>	Spekzwoerdzwam	
45.	<i>Mycena flavescens</i>	Geelsnede mycena	
46.	<i>Mycena flavoalba</i>	Bleekgele mycena	
47.	<i>Mycena galericulata</i>	Helmmycena	
48.	<i>Mycena galopus</i>	Melksteelmycena	

49.	<i>Mycena leptcephale</i>	Stinkmycene	
50.	<i>Mycena pura</i>	Gewoon elfenschermpje	
51.	<i>Paecilomyces farinosus</i>		
52.	<i>Paneolus campanulatus</i>	Gewone vlekplaat	
53.	<i>Paneolus sphinctrinus</i>	Franje vlekplaat	
54.	<i>Paxillus involutus</i>	Gewone krulzwam	
55.	<i>Phallus impudicus</i>	Gewone stinkzwam	
56.	<i>Peniophora quercina</i>	Paarse eikekorstzwam	
57.	<i>Piptorporus betulinus</i>	Berkezwam	
58.	<i>Phellinus ferreus</i>	Langsporige korstvuurzwam	
59.	<i>Phlebia radiata</i>	Oranje aderzwam	
60.	<i>Pluteus cervinus</i>	Hertezwam	
61.	<i>Plydesmia pruinosa</i>	Kernzwamknopje	
62.	<i>Psathyrella conopilus</i>	Langsteelfranjehoed	
63.	<i>Psathyrella piluliformis</i>	Witsteelfranjehoed	
64.	<i>Psilocybe fasciculare</i> var. <i>fasciculare</i>	Gewone zwavelhoed	
65.	<i>Psilocybe semiglobata</i>	Kleefsteel stropharia	
66.	<i>Rickenella fibula</i>	Oranjegeel trechttertje	
67.	<i>Rickenella schwartzii</i>	Paatsharttrechttertje	
68.	<i>Rustroemia firma</i>	Eiketakstromakelkje	
69.	<i>Russula aeruginea</i>	Groene berkenzwam	
70.	<i>Russula cyanoxantha</i>	Regenboogrussula	
71.	<i>Russula ochroleuca</i>	Geelwitte russula	
72.	<i>Russula parazurea</i>	Berijpte russula	
73.	<i>Russula undulata</i>	Zwartpurperen russula	
74.	<i>Scleroderma citinum</i>	Gele aardappelbovist	
75.	<i>Stecherinum ochraceum</i>	Roze raspzwam	
76.	<i>Stereum hirsutum</i>	Gele korstzwam	
77.	<i>Stereum rugosum</i>	Gerimpelde korstzwam	
78.	<i>Stereum subtomentosum</i>	Waaierkorstzwam	
79.	<i>Trametes versicolor</i>	Gewoon elfenbankje	
80.	<i>Trochila craterium</i>	Klimopdekselbekertje	
81.	<i>Trochila ilicina</i>	Hulstdekselbekertje	
82.	<i>Xylaria hypoxylon</i>	Geweizwammetje	

Mossen

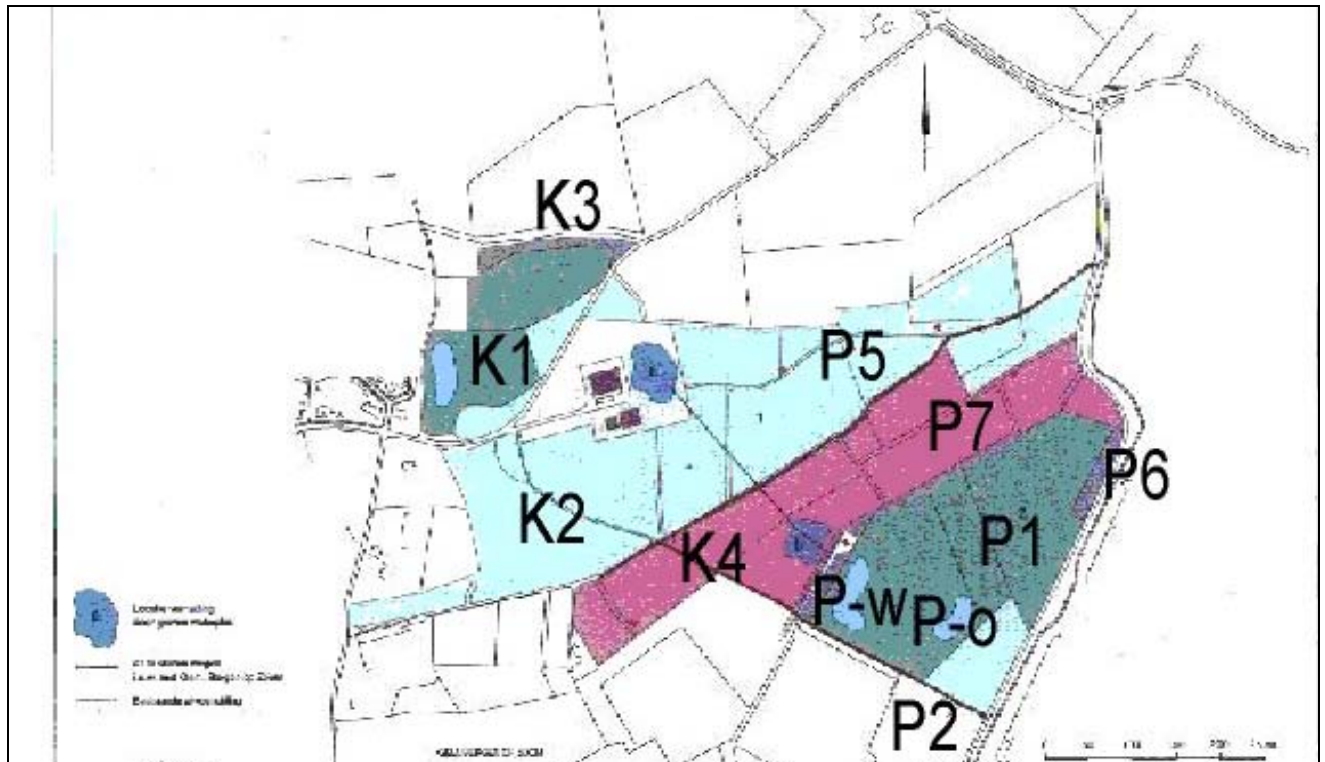
Er is een globale mosseninventarisatie verricht in het kilometerhok 79-393, dit is het oostelijke deel van het waterwingebied. De inventarisatie is gebeurd op 11 mei, 19 juli en 24 oktober. Er zijn in totaal 35 soorten bladmos en 2 soorten levermos aangetroffen, waarvan er geen tot de Rode Lijst behoort.

De tabel met de totale inventarisatie staat hieronder.

	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Fertiel (met sporenkapsels)
	Bladmossen		
	Amblystegium serpens	Gewoon pluisdraadmos	
	Atrichum undulatum	Gewoon rimpelmos	F
	Barbula conoluta	Gewoon smaragdsteeltje	
	Brachythecium albicans	Bleek dikkopmos	
	Brachythecium rutabulum	Gewoon dikkopmos	
	Bryum argenteum	Zilvermos	
	Calliergon cordifolium	Hartbladig puntmos	
	Calliergonella cuspidata	Gewoon puntmos	
	Ceratodon purpureum	Gewoon purpersteeltje	F
	Dicranella heteromalla	Gewoon plujsjesmos	F
	Dicranoweissia cirrata	Gewoon sikkelderretje	F
	Dicranum montanum	Bossig gaffeltandmos	
	Dicranum scoparium	Gewoon gaffeltandmos	
	Eurhynchium praelongum	Fijn laddermos	
	Grimmia pulvinata	Gewoon muisjesmos	F
	Hypnum cupressiforme	Gewoon klauwtjesmos	
	Hypnum jutlandicum	Heide klauwtjesmos	
	Leptodicyum riparium	Beekmos	
	Mnium hornum	Gewoon sterrenmos	
	Orthotrichum affine	Gewone haarmuts	F
	Orthotrichum diaphanum	Grijze haarmuts	F
	Plagiothecium curvifolium	Geklauwd platmos	
	Plagiothecium laetum	Klein platmos	
	Pohlia nutans	Gewoon peermos	F
	Polytrichum formosum	Fraai haarmos	
	Polytrichum juniperinum	Zandhaarmos	F
	Pseudoscleropodium purum	Groot laddermos	
	Pseudotaxiphyllum elegans	Gewoon pronkmos	
	Rhynchostegium conferum	Boomsnavelmos	F
	Rhytidiadelphus squarrosus	Gewoon haakmos	
	Schistidium apocarpum	Gewoon achterlichtmos	F
	Tortula muralis	Gewoon muursterretje	F
	Ulota bruchii	Knotskroesmos	F
	Levermossen		
	Lophocolea heterophylla	Gedrongen kantmos	
	Pellia epiphylla	Gewoon plakkaatmos	

Planten

De beide kilometerhokken 079-393 en 079-393 zijn bezocht 11 mei en op 19 juli 2004 is het laatstgenoemde kilometerhok nog een keer bezocht. De resultaten van de inventarisaties staan in de tabel hieronder vermeld. De gevonden plantensoorten zijn gerangschikt naar bomen, struiken en lianen, kruiden die vaak op bosbodems op in de bosrand worden gevonden, kruiden van droge standplaatsen, kruiden van vochtige standplaatsen en moeras- en waterplanten. Dit is gedaan om snel een inzicht te kunnen krijgen in de ecologische betekenis van de gevonden soorten.



Figuur 3. Plaats van de vegetatieopnamen.

In figuur 3 is te zien dat P2, de weg ook is meegenomen. De toegangsweg tot het gebied lijkt veel op een houtwal, en zal ook met de overige houtwallen (P6 en K3) worden vergeleken.

In de tabel (kolom a/r) is ook aangegeven of een plant tot de Rode Lijst behoort (hier alleen Moerashertshooi, in de categorie Kwetsbaar), en of de soort een aandachtsoort (a) is van FLORON (Floristisch onderzoek Nederland). Indien een soort een aandachtsoort is, zijn ook de aantallen waarin deze soort is aangetroffen weergegeven met een code:

- 1: 1 tot 5 exemplaren
- 2: 6 tot 50 exemplaren
- 3: 51 tot 500 exemplaren
- 4: 501 tot 5000 exemplaren
- 5: meer dan 5000 exemplaren
- x: soort aangetroffen tijdens de inventarisatie

				bos op leemgrond	boombos	houtwal		weg	bloemrijk grasland		Poel	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	no.	a/r	K2 en P5	K4 en P7	K3	P6	P2	K1	P1	P- west	P- oost
Bomen												
Acer campestre	Spaanse aak	1		x								
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	2		x	x			x				
Aesculus hippocastanum	Witte paardekastanje	1851			x							
Alnus glutinosa	Zwarte els	36			x							
Betula pubescens	Zachte berk	139				x						
Betula pendula	Ruwe berk	140		x	x							
Castanea sativa	Tamme kastanje	273			x							
Fagus sylvatica	Beuk	513		x								
Fraxinus excelsior	Gewone es	531			x			x				
Pinus sylvestris	Grove den	943		x	x							
Quercus robur	Zomereik	1037		x	x	x	x	x		x		
Quercus rubra	Amerikaanse eik	1876		x	x							
Robinia pseudoacacia	Robinia	1877			x		x					
Tillia platyphyllos	Zomerlinde	1286		x	x							
Struiken en lianen												
Amelanchier lamarckii	Amerikaans krentenboompje	1852		x	x			x				
Cornus sanguinea	Rode kornoelje	355			x							
Corylus avellana	Hazelaar	366			x							
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn	369			x							
Cytisus scoparius	Brem	1140		x	x	x	x	x	x	x		
Ilex aquifolium	Hulst	658	a	2								
Ligustrum vulgare	Wilde liguster	1227			x							
Hedera helix	Klimop	598		x	x							
Humulus lupulus	Hop	639		x								
Lonicera periclymenum	Wilde kamperfoelie	759		x	x		x	x				
Prunus avium	Zoete kers	1018			x	x						
Prunus padus	Vogelkers	1019					x					
Prunus serotina	Amerikaanse vogelkers	1020		x	x		x	x		x		
Rhamnus frangula	Sporkehout	530		x	x		x	x				
Rhododendron ponticum	Pontische rododendron	2105			x							
Rosa canina	Hondsroos	1643			x							
Rubus caesius	Dauwbraam	1089			x							
Rubus fruticosus	Gewone braam	1634		x	x	x	x	x		x		
Rubus idaeus	Framboos	1091			x							
Salix caprea	Boswilg	1118								x		
Salix cinerea	Grauwe wilg	1119			x							
Sambucus nigra	Gewone vlier	1133		x	x	x	x	x				
Sambucus nigra cv. Laciniata	Peterselievlier	1884						x				
Sambucus racemosa	Trosvlier	1134			x							
Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes	1227		x	x	x	x	x		x		
Sorbus intermedia	Zweedse lijsterbes	5279			x							
Viburnum opulus	Gelderse roos	1367			x							
Varens												
Athyrium filix-femina	Wijfjesvaren	119			x							
Dryopteris carthusiana	Smalle stekelvaren	426		x	x							
Dryopteris dilatata	Brede stekelvaren	419		x	x							
Dryopteris filix-mas	Mannetjesvaren	421		x	x							
Osmunda regalis	Koningsvaren	908	a	2			1	1				

				bos op leemgrond	boombos	houtwal		weg	bloemrijk grasland		Poel	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	no.	a/r	K2 en P5	K4 en P7	K3	P6	P2	K1	P1	P- west	P- oost
Polypodium vulgare + P. interjectum	Gewone + Brede eikvaren	5203		x			x	x				
Pteridium aquilinum	Adelaarsvaren	1022		x								
Kruiden van bos(randen)												
Alliaria petiolata	Look-zonder-look	29		x								
Digitalis purpurea	Gewoon vingerhoedskruid	406					x	x				
Chaerophyllum temulum	Dolle kervel	303		x								
Epipactis helleborine	Brede wespeorchis	460	a	2								
Geranium robertianum	Robertskruid	576		x								
Hieracium umbellatum	Schermhavikskruid	625		x	x							
Holcus mollis	Gladde witbol	632		x	x	x		x				
Poa nemoralis	Schaduwgras	956		x	x		x					
Polygonatum multiflorum	Gewone salomonszegel	964		x								
Vinca minor	Kleine maagdenpalm	1377			x							
Kruiden van droge bodem												
Achillea millefolium	Gewoon duizendblad	4			x					x		
Aira praecox	Vroege haver	21								x		
Allium vineale	Kraailook	35			x							
Anthoxanthum odoratum	Gewoon reukgras	66		x					x	x		
Arabidopsis thaliana	Zandraket	81		x						x		
Calluna vulgaris	Struikhei	186	a	3				2				
Carex arenaria	Zandzegge	215		x	x	x				x		
Carex pilulifera	Pilzegge	251		x								
Centaurea jacea	Knoopkruid	1766			x					x		
Cerastium arvense	Akkerhoornbloem	292								x		
Daucus carota	Peen	394					x					
Festuca ovina/cinerea/filiformis	Schapegras	518		x								
Hieracium pilosella	Muizenoor	621				x						
Hypericum perforatum	Sint-Janskruid	649		x			x			x		
Linaria vulgaris	Vlasbekje	745		x	x					x		
Leontodon autumnalis	Vertakte leeuwentand	725		x	x					x		
Leontodon saxatilis	Kleine leeuwentand	727								x		
Luzula campestris	Gewone veldbies	766		x						x		
Ornithopus perpusillus	Klein vogelpootje	897								x		
Plantago lanceolata	Smalle weegbree	946		x	x				x			
Potentilla reptans	Vijfvingerkruid	1010								x		
Rumex acetosella	Schapezuring	1094			x				x	x		
Trifolium arvense	Hazenpootje	1296	a		3							
Trifolium campestre	Liggende klaver	1298			x							
Trifolium dubium	Kleine klaver	1299			x					x		
Viola arvensis	Akkerviooltje	1378							x			

				bos op leemgrond	boombos	houtwal		weg	bloemrijk grasland		Poel	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	no.	a/r	K2 en P5	K4 en P7	K3	P6	P2	K1	P1	P- west	P- oost
Kruiden van vochtige bodem												
Aegopodium podagraria	Zevenblad	11		x	x							
Agrostis capillaris	Gewoon struisgras	19		x			x			x		
Agrostis stolonifera	Fioringras	18			x					x		
Anisantha sterilis	IJle dravik	165						x				
Anthriscus sylvestris	Fluitenkruid	70		x			x	x	x	x		
Arctium minus	Gewone klit	2457		x								
Arrhenatherum elatius	Glanshaver	96			x				x	x		
Artemisia vulgaris	Bijvoet	101		x	x							
Asparagus officinalis	Asperge	1904		x								
Atriplex prostrata	Spiesmelde	121			x							
Bromus hordeaceus	Zachte dravik	2337		x	x					x		
Calamagrostis epigejos	Duinriet	174		x	x							
Calystegia sepium	Haagwinde	188			x							
Capsella bursa- pastoris	Gewoon herderstasje	200			x					x		
Carex hirta	Ruige zegge	235							x	x		
Carex nigra	Zwarte zegge	244							x			
Carex ovalis	Hazegegge	246									x	
Cerastium fontanum ssp. vulgare	Gewone hoornbloem	296		x	x				x	x		
Cerastium glomeratum	Kluwenhoornbloem	295		x	x			x	x			
Chamerion angustifolium	Wilgenroosje	450		x	x							
Chelidonium majus	Stinkende gouwe	305		x		x		x				
Chenopodium album	Melganzenvoet	306			x					x		
Cirsium arvense	Akkerdistel	331		x	x				x	x		
Cirsium vulgare	Speerdistel	336		x	x				x	x		
Claytonia perfoliata	Witte winterpostelein	338		x								
Conyza canadensis	Canadese fijnstraal	475			x					x		
Crepis capillaris	Klein streepzaad	372		x	x					x		
Dactylis glomerata	Kropaar	390		x	x		x	x	x	x		
Elytrigia repens	Kweek	446		x	x					x		
Epilobium ciliatum	Beklierde basterdwederik	448			x							
Epilobium hirsutum	Harig wilgenroosje	451			x							
Epilobium tetragonum	Kantige basterdwederik	1642			x					x		
Epilobium spec.	Basterdwederik	5308			x				x			
Equisetum arvense	Heermoes	462			x				x			
Erodium cicutarium ssp. cicutarium	Gewone reigersbek	480			x					x		
Erophila verna	Vroegeling	483								x		
Fumaria officinalis	Gewone duivekervel	533							x			
Fallopia convolvulus	Zwaluwtong	970			x							
Festuca rubra	Rood zwenkgras	520		x	x		x			x		
Galeopsis bifida + G. tetrahit	Gespleten + Gewone hennepnetel	2222		x			x	x		x		
Galium aparine	Kleefkruid	546		x	x	x			x	x		
Geranium molle	Zachte ooievaarsbek	571		x	x					x		
Geranium pusillum	Kleine ooievaarsbek	574								x		

				bos op leemgrond	boombos	houtwal		weg	bloemrijk grasland		Poel	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	no.	a/r	K2 en P5	K4 en P7	K3	P6	P2	K1	P1	P- west	P- oost
Glechoma hederacea	Hondsdrif	582		x	x				x	x		
Holcus lanatus	Gestreepte witbol	631		x	x		x	x	x	x		
Hypochaeris radicata	Gewoon biggekruid	654		x	x				x	x		
Juncus squarrosus	Trekrus	687		x								
Juncus tenuis	Tengere rus	690		x	x							
Lamiastrum galeobdolon cv. Florentinum	Bonte gele dovenetel	1898		x								
Lamium hybridum	Ingesneden dovenetel	703		x								
Lamium purpureum	Paarse dovenetel	706			x	x			x	x		
Lapsana communis	Akkerkool	708		x	x							
Lolium perenne	Engels raaigras	756		x			x		x	x		
Lunaria annua	Tuinjudaspenning	1866		x								
Luzula multiflora	Veelbloemige veldbies	1933								x		
Matricaria discoidea	Schijfkamille	796			x					x		
Matricaria recutita	Echte kamille	794			x							
Medicago lupulina	Hopklaver	799			x							
Melilotus albus	Witte honingklaver	809			x							
Molinia caerulea	Pijpenstrootje	832		x								
Myosotis arvensis	Akkervergeet-mij- nietje	840		x	x							
Oxalis fontana	Stijve klaverzuring	911		x								
Persicaria lapathifolia	Beklierde duizendknoop	973			x							
Persicaria maculosa	Perzikkruid	977		x	x							
Phleum pratense	Timoteegras + Klein timoteegras	2385			x					x		
Plantago major subsp. major	Grote weegbree	947		x	x			x	x	x		
Poa annua	Straatgras	952		x	x		x	x	x	x		
Poa pratensis	Veldbeemdgras	958								x		
Poa trivialis	Ruw beemdgras	959		x	x		x		x	x		
Polygonum aviculare	Gewoon varkensgras	968			x				x	x		
Potentilla anserina	Zilverschoon	1006							x	x	x	x
Prunella vulgaris	Gewone brunel	1017		x								
Ranunculus acris	Scherpe boterbloem	1040			x				x			
Ranunculus repens	Kruipende boterbloem	1056		x	x		x	x	x	x		
Rumex acetosa	Veldzuring	1093						x	x	x		
Rumex conglomeratus	Kluwenzuring	1097			x				x			
Rumex crispus	Krulzuring	1098			x		x			x		
Rumex obtusifolius	Ridderzuring	1101		x	x		x		x	x		
Sagina procumbens	Liggende vetmuur	1112								x		
Sedum telephium	Hemelsleutel	2358	a	9								
Senecio jacobaea	Jakobskruiskruid	2290		x	x		x		x	x		
Senecio vulgaris	Klein kruiskruid	1192		x						x		
Silene dioica	Dagkoekoeksbloem	807			x							
Sisymbrium officinale	Gewone raket	1211		x	x		x	x				
Solanum dulcamara	Bitterzoet	1218			x		x					
Solidago gigantea	Late guldenroede	1221		x	x							
Stellaria graminea	Grasmuur	1248			x		x					
Stellaria media	Vogelmuur	1250		x	x		x	x	x	x		
Tanacetum vulgare	Boerenwormkruid	1260			x					x		
Taraxacum officinale	Gewone paardebloem	1264		x	x		x	x	x	x		

				bos op leemgrond	boombos	houtwal		weg	bloemrijk grasland		Poel	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	no.	a/r	K2 en P5	K4 en P7	K3	P6	P2	K1	P1	P- west	P- oost
Trifolium pratense	Rode klaver	1305			x				x	x		
Trifolium repens	Witte klaver	1306		x	x				x	x		
Tussilago farfara	Klein hoefblad	1316			x							
Urtica dioica	Grote brandnetel	1321		x	x		x	x	x	x		
Urtica urens	Kleine brandnetel	1322		x	x							
Veronica arvensis	Veldereprijs	1347								x		
Veronica chamaedrys	Gewone ereprijs	1351					x					
Veronica hederifolia	Klimopereprijs	1352		x		x						
Veronica serpyllifolia	Tijmereprijs	1363		x					x	x	x	
Vicia cracca	Vogelwikke	1369					x					
Vicia hirsuta	Ringelwikke	1370								x		
Vicia sativa subsp. nigra	Smalle wikke	1368			x					x		
Moeras- en water planten												
Alisma plantago- aquatica	Grote waterweegbree	28			x				x			
Alopecurus geniculatus	Geknikte vossenstaart	40							x	x	x	x
Callitriche s.l.	Sterrenkroos s.l.	6097			x					x	x	
Cardamine pratensis	Pinksterbloem	205							x	x	x	x
Carex oederi subsp. oedocarpa	Geelgroene zegge	220									x	
Cirsium palustre	Kale jonker	335			x					x		
Eleocharis palustris	Gewone waterbies	437							x			
Galium palustre	Moeraswalstro	2376							x	x	x	x
Glyceria fluitans	Mannagras	584							x		x	x
Glyceria maxima	Liesgras	585			x							
Hydrocotyle vulgaris	Gewone waternavel	641	a								2	
Hypericum elodes	Moerashertshooi	644	kw									2
Juncus bufonius	Greppelrus	675								x	x	x
Juncus effusus	Pitrus	680			x				x	x	x	x
Juncus inflexus	Zeegroene rus	684							x			
Juncus maritimus	Zeerus	685							x			
Lemna minor	Klein kroos	723			x							x
Lotus pedunculatus	Moerasrolklaver	763			x					x	x	x
Lycopus europaeus	Wolfspoot	780			x					x	x	x
Lysimachia nummularia	Penningkruid	782		x					x			
Lysimachia vulgaris	Grote wederik	784	a		2							
Lythrum salicaria	Grote kattenstaart	785	a		2							
Persicaria amphibia	Veenwortel	967							x			
Persicaria hydropiper	Waterpeper	972		x	x							
Peucedanum palustre	Melkeppe	929			x							
Phragmites australis	Riet	933			x							
Pilularia globulifera	Pilvaren	939	a								2	
Ranunculus ficaria subsp. bulbosus	Speenkruid	1047		x								
Ranunculus flammula	Egelboterbloem	1048	a						3		2	2
Rorippa palustris	Moeraskers	1076			x							
Scutellaria galericulata	Blauw glidkruid	1173			x							
Sparganium erectum	Grote + Blonde egelskop	1229			x							
Stellaria uliginosa	Moerasmuur	1247							x			
Veronica scutellata	Schildereprijs	1362	a						2			

Bespreking Resultaten

De resultaten samenvattend zijn er in totaal 83 paddestoelsoorten aangetroffen, waaronder drie Rode Lijst soorten, namelijk de Oorlepelzwam, de Bruine suikerzwam en de Kruidige melkzwam.

De Oorlepelzwam is in Nederland vrij zeldzaam en wordt vooral in naaldbossen langs de kust in de kalkrijke duinen voor, maar wordt ook wel eens in het binnenland aangetroffen. De zwam komt voornamelijk als saprotroof voor op dennenkegels van met name de Grove den, op niet of zwak zure, vaak kalkhoudende, zandige en lemige bodems. De Oorlepelzwam staat op de Rode lijst, vanwege achteruitgang en gevoeligheid voor verzuring.

De Bruine suikerzwam is een kleine paddestoel, en heeft wel wat weg van een rozijn die op de bast van de boom is geplakt. Deze paddestoel staat op de Rode lijst als Gevoelig aangemerkt.

De Kruidige melkzwam groeit bij voorkeur op of bij de eik en den. De paddestoel komt voor in lichtzure loofbossen op zandgrond en bij vermoldde boomstronken.

Er zijn 35 bladmossen gevonden en 2 levermossen, waarvan er geen tot de Rode Lijst behoort. Het gebied was niet bijzonder geschikt voor het vinden van veel verschillende soorten mossen, omdat het erg droog was. Ook zijn er bijzonder weinig mossen op bomen aangetroffen.

In onderstaande tabel zijn de plantengegevens kort samengevat naar aantal verschillende soorten

	Bos op leemgrond	Boombos	Houtwal		Weg	Bloemrijk grasland		Poel	
			k3	p6		k1	p1	pW	pO
Bomen	8	11	2	2	4	-	1	-	-
Struiken en lianen	11	18	5	8	1	-	5	-	-
Varens	6	4	-	2	2	-	-	-	-
Kruiden van bos(randen)	8	4	1	2	2	-	-	-	-
Kruiden van droge bodems	11	11	2	2	1	4	15	-	-
Kruiden van vochtige bodems	45	66	4	21	15	35	54	3	1
Moeras- en waterplanten	3	16	-	-	-	14	9	13	11

gevonden per natuurdoeltype uit 1995, en op milieucategorie waarin de gevonden soorten worden aangetroffen.

Opvallend is dat er in het boombos veel planten van vochtige bodems en moeras- en waterplanten worden gevonden. Dit is echter te verklaren door het feit dat er een vijver in het bos aanwezig is, die niet apart is geïnventariseerd. Dit geldt ook voor het bloemrijke grasland k1. Hierin ligt ook een vijver, maar deze is zo ondiep dat deze niet meer als zodanig te herkennen is. Ook komen soorten van droge bodems en soorten van vochtige bodems voor in hetzelfde natuurdoeltype. Dit is vanwege het reliëf van de bodem, wat vooral in het bloemrijk grasland k1 opvallend te noemen was.

De natuurdoeltypen

Zoetwatergemeenschap

Beide poelen zijn niet te beschrijven als zoetwatergemeenschappen van (zwak) gebufferde wateren. Er zijn wel zeer bijzondere soorten aangetroffen, zoals pilvaren en moerashertshooi. De aangetroffen soorten zijn voor het overgrote deel pionierssoorten, die voorkomen zolang de oevers van de poel vrij blijven van struiken, bomen, riet en andere grootgroeiende soorten. Het valt aan te raden de poelen een keer in de zoveel tijd geheel vrij te zetten van bomen en struiken.

Bloemrijk grasland van zand en veengebied

a. Glanshaverhooiland van zand- en veengebied

Beide graslanden hebben een vegetatie die niet geheel overeenkomt met het natuurdoeltype. Plaatselijk is er een glanshavervegetatietype aanwezig, maar deze is niet goed ontwikkeld. Ook komt er op hogere plekken een zeer droog vegetatietype voor, wat te verklaren is door het reliëf in de bodem. Een andere reden dat er geen glanshaverhooiland zich heeft ontwikkeld, is het beheer. De graslanden worden beweid, niet gehooit, wat al een groot verschil in vegetatie kan opleveren. Het beheer van de graslanden zal moeten worden aangepast, indien

het wenselijk wordt geacht om het natuurdoeltype te bereiken. De graslanden die net ten zuiden van de toegangsweg liggen, zijn een goed voorbeeld van mogelijke ontwikkelingen, indien het beheer wordt aangepast.

Zoom, mantel en droog struweel van hogere gronden

a. Zoom en droge ruigte van de hogere gronden

Beide houtwallen en de toegangsweg hebben dit natuurdoeltype niet bereikt. Hier en daar zijn de houtwallen nog vrij zwak ontwikkeld, maar dit zal verbeteren met het ouder worden van de houtwallen. Opvallend en zeer bijzonder is het voorkomen van de Koningsvaren in beide houtwallen. Deze soort begint steeds zeldzamer te worden in Brabant.

Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden

en

Afgeleide van eiken en beukenbos van lemige zandgronden

Het boombos en de bosgemeenschappen op leemgronden lijken bijzonder veel op elkaar, vandaar dat ze nu als een worden besproken. Beide bossen zijn nog vrij jong, vandaar dat er nog geen precies vegetatietype op de bossen valt te plakken, maar er is een ontwikkeling gaande in de richting van een beuken-zomereikenbos. De bomen die in dit vegetatietype vallen zijn aanwezig, echter de ondergroei van de bossen is slecht ontwikkeld. De soorten die in dit vegetatietype horen zoals Salomonszegel en adelaarsvaren, zijn slechts hier en daar te vinden. De ondergroei bestaat voor een groot deel uit bramen, wat duidt op verdroging en vermesting van de bodem. Ook zijn er opvallend veel exoten te vinden in de bossen, zoals de Amerikaanse eik, de Amerikaanse vogelkers en de Pontische rododendron. Het is aan te raden deze exoten uit de bossen te verwijderen, omdat deze soorten de bosbodem ongeschikt maken voor de natuurlijke en gewenste ondergroei. Met een zorgvuldig kapbeleid valt veel te bereiken richting het bereiken van het gewenste natuurdoeltype. De plantensoorten die nodig zijn voor het natuurdoeltype zijn in principe aanwezig, het bereiken van het gewenste natuurdoeltype is (vooral bij bossen) een kwestie van de lange adem.

Geconcludeerd kan worden dat er nog geen enkel natuurdoeltype is bereikt, maar dat er wel ontwikkelingen in de goede richting zichtbaar zijn. Met doelgericht beheer kunnen deze natuurdoeltypen binnen handbereik komen. Het gebied heeft potentieel voldoende kwaliteit om zich te ontwikkelen naar de aangegeven natuurdoeltypen.